

Elisabeth van de Palts De filosofische prinses

Geboren in Heidelberg (D) in 1618, gestorven in Herford (D) in 1680

In 2008 ziet een nieuwe prijs het licht: de Elisabeth of Bohemia Prize. Bedoeld voor een wetenschapper, die aandacht vestigt op de lange geschiedenis van vrouwelijke filosofen. De naam van de prijs echoot de betekenis van Elisabeth van de Palts: 'de filosofische prinses'. Haar voetstappen staan in Rhenen.

Geleerde Prinses

Elisabeth krijgt privé onderwijs. Ze vindt befaamde leermeesters op haar pad, zoals Anna Maria van Schurman, pleitbezorgster van onderwijs voor vrouwen. De universiteit is verboden voor vrouwen. Elisabeth geldt in de 17de eeuw als een denker van formaat, een prestatie van jewelste! Dit dankzij zelfstudie en tal van ontmoetingen en correspondentie met wetenschappers, wiskundigen en theologen. Zo ook met filosoof René Descartes, met wie ze tot aan zijn dood per brief in gesprek blijft. Als abdis van een protestants klooster in Herford (D) bevestigt Elisabeth nóg eens haar kracht. Bij haar dood in 1680 laat 'de filosofische prinses' een enorme bibliotheek na en een gemeenschap van 7000 personen.

Ballingen in Den Haag en Rhenen

Elisabeth is het derde kind (van de dertien) uit het huwelijk van Frederik van der Palts en Elisabeth Stuart. Frederik van de Palts, gewezen vorst van Bohemen en neef van onze Prins Maurits, vlucht in 1621 met zijn vrouw naar Den Haag. Ze doen al snel van zich spreken. In 1630 bouwen ze in Rhenen een immens Zomerpaleis. Daar verblijft ook Elisabeth, regelmatig. Moeder Elisabeth Stuart, een Engelse prinses, heeft - net als haar dochter - een goed stel hersenen. Waar moeder echter kiest voor mondain leven, cultuur en politieke macht, hunkert dochter naar de wereld van het intellect. Ze kiest voor de lichte, houdt van lezen en vreemde talen. Huwen doet Elisabeth niet. Ze was invloedrijk, maar introvert. Met ouders in ballingschap zat een bruidsschat er ook niet echt in. Van een bruidsschat in een gezin met 13 kinderen moet je ook niet al teveel voorstellen.

Bron:

[Elisabeth van de Palts \(1618-1680\)](#). Lemma van Nadine Akkerman in het Digitaal Vrouwenlexicon van Nederland.

De dochters van de Winterkoningin Nancy Goldstone